

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Niedziela, dnia 14 września 1919 roku.

Cena prenumeraty:

w ŁÓDZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przn. pocztową:
Kwartalnie Mk. 19.50
Miesięczn. 6.30

Kalendarzyk:

Niedz. 14.IX Pod. Krzyża Św.
Pon. 15.IX N. M. P. Bolesnej.
Wt. 16.IX Euzebj.
Śr. 17.IX S. dz. Niep. S. NMP.

Redakcja

w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia po „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobną ogłoszenia 10 fen. za wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcją za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego. Nowy Rynek, Kłock; w ZGIERZU u p. Lacha, Kłock.

ZAWIADOMIENIE

Po gruntownym odnowieniu została otwarta **DZIŚ, Sobota, 13-go września b. r.**

Restauracja Kawiarnia Teatralna

przy Sali Koncertowej ul. Dzielna № 10 i prowadzona będzie pod osobistym kierunkiem **JÓZEFA PALEJOWSKIEGO.**

Wydawane będą śniadania, obiady i kolacje.

Bufet bogato zaopatrzony.

2049 3

Codziennie Koncert Kwartetu.

Państwowa Szkoła włókiennicza w Łodzi,

ul. Pańska 115.

1967 4

z wydziałami:

PRZĘDZALNICZYM, TKACKIM I FABIARSKO - WYKOŃCZALNICZYM.

Zapisy kandydatów ze świadectwami z ukończenia 4 klas Szkoły Średniej lub z ukończenia 7 oddziałów Szkoły Powszechnej przyjmuje Kancelarja Szkoły, Pańska 115 (gdzie obecnie Sąd Okręgowy), pokój Nr. 26 codziennie (prócz niedziel i świąt) od godziny 10 rano do 1 popołudniu.

Dyrektor Szkoły A. Trojanowski.

Podaje się do wiadomości

p.p. Właścicieli Restauracji m. Łodzi i powiatów Łódzkiego i Brzezińskiego,

że Spółka Krajowa Gorzelnicza otworzyła w Łodzi przy ul. Aleja Kościuszki № 17 hurtowy sklep Państwowy Monopoli Spirytusowego, do którego zainteresowani powinni się zgłaszać po odbiór wódki.

Sklep Państwowy Monopoli Spirytusowego w Łodzi.

2080 2

Co odpowie nasz prezes?

Warszawa, 13 września. Związek ziemian przystosował list otwarty do prezesa ministrów Paderewskiego z zapytaniem publicznym: czy prawdą jest, iż p. Prezydent miał w rozmowie z posłem Witosem oświadczyć, iż reforma rolna wywołała zagranicą (we Francji i w Anglii) ży-

we zadowolenie i pochwały. Na powyższe słowa ministra powoływał się poseł Witos na wiecu „piastowców” w Zakopanem w dniu 30 sierpnia. Ciekawą jest odpowiedź prezesa ministrów; niektórzy dopatrują się w tym początku przesilenia gabinetowego.

A więc plebiscyt!

Sprawa Śląska Cieszyńskiego została zatem przez Radę pięciu zatwierdzona. Przyznanie plebiscytu w tej dzielnicy w zupełności zadawalnia Polaków i ziszcza żądanie, które Koalicja polska postawiła delegatom czeskim w czasie rokowań w Krakowie. Pojmujemy doskonale, iż ententa w trudnym była położeniu, mając wydać wyrok w sprawie Cieszyńskiego, wyrok, który w tym lub innym sensie sformułowany, nie zadowolniłby nigdy obu stron i mógł wywołać zastrzeżenie sytuacji.

Nie chcąc przeczylać szali na jedną lub drugą stronę, postanowiono więc losy tej dzielnicy oddać do rozstrzygnięcia miarodajnemu czynnikowi — głosowi samej ludności.

Polska wyciągając rękę po Śląsk Cieszyński nie kierowała się ani względami zaborczości, ani też „nadmiernych” apetytów terytorjalnych. Żądała tylko przyznania jej dzielnicy, której ludność jest w olbrzymiej większości polska i gorącą żywi chęć złączenia się ze swą Ojczyzną. Nie wysuwaliśmy sztucznych argumentów ekonomicznych, nie frymarczyliśmy też żywym ciałem ludu za węgiel, jak to czyniły Czechy. Stawiliśmy jedynie słuszny oraz konieczny z naszej strony postulat rewindykacji praw Polski do polskiej ziemi.

Zadecydowanie losów Cieszyńskiego przez plebiscyt przyjmujemy zatem ze spokojem i jasną ufnością w przyszłość, gdyż wiadomym nam jest z góry jego rezultat. Zbyt często i żywiołowo olbrzymia a zwarta, uświadomiona narodowo i uduchowiona patriotyzmem polską ludność Cieszyńskiego manifestowała swe uczucia dla naszej Ojczyzny, abyśmy mieli choć cień

Ser śmietankowy

PO MK. 6.

SPRZEDAJĄ SKLEPY

Warszawskiego Ziemiańskiego Tow. Mieczarskiego. 2087 1

wątpliwości co do wyniku plebiscytu. Mimo bezspornej większości etnograficznej polskiej w tej dzielnicy, przyjmujemy plebiscyt, chcąc raz jeszcze złożyć dowód pokojowego nastroju w społeczeństwie polskim, które dalekie jest od jakichkolwiek apetytów imperjalistycznych i pragnie zarazem żyć na przyszłość w zgodzie z pobratymczym narodem czeskim.

Mamy nadzieję, oby niepłonną była, iż zarazem skończy się wreszcie krzykliwość i napastnicza w stosunku do Polski postawa rządu i władz czeskich, że nad rozszalałym i nieona-

trzymym szowinizmem weźmie obecnie górę rozważa i zrozumienie zadań oraz zagadnienie przyszłości. Niechaj lud cieszyński zadecyduje sam o swych losach, tymczasem dwa sąsiednie i powściągnięte narody, stojące w obliczu wspólnego

niebezpieczeństwa germańskiego, stwarza trwałą platformę porozumienia, która przyczyni się tylko do rozwoju i szczęścia obu narodów.

L.

Zacięte ataki bolszewickie.

Warszawa, 13 września. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front litewsko-białoruski: W rejonie Koplana i Krasławka walki znieśląbnąca siłą trwają dalej. Na wschód od Krasławka akcja naszej kawalerji. Przy współdziałaniu piechoty doprowadziła do zajęcia linii rzeki Dźwiny pod Drys-

se włącznie. Wzięliśmy kilkuset jeńców i 15 karabinów maszynowych. Ataki nieprzyjacielskie w rejonie jeziora Szo i Szada jak i miasteczka Berezyny zostały krwawo dla nieprzyjaciela odrzucone. Na reszcie frontu spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pubk.

Olbrzymia pożyczka rosyjska w Anglii.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 13-go września. „Przegl. Wszelki” podaje sensacyjną wiadomość, iż rosyjscy tutejsi zaciągnęli w Londynie olbrzymią pożyczkę w ilości 20 milionów funtów szterlingów, co wynosi na nasze stosunki sumę około 3 miliardów marek.

Suma ta ma być użyta na poparcie ruchu kontrrewolucyjnego w Rosji.

Pośrednikiem, a właściwie inicjatorem tej pożyczki jest bogaty obywatel Polski z kresów wschodnich, Jaroszyński.

Dalsze manifestacje w Warszawie.

(Od własn. koresp.)

Warszawa, 13 września. Dzisiaj powtórzyły się demonstracje bezrobotnych w Warszawie. Tym razem liczący około 5,000 osób demonstrował przed ministerstwem robót publicznych, domagając się pracy. Do wnętrza nie dopuściła ich policja w ilości kilkuset szeregowców z 2 komisarzami. Jak oświadczył wiceminister robót pu-

blicznych, p. Jasionowski, skutkiem przerwania pracy straci zajęcie w samej Warszawie 20,000 ludzi (a wiele na prowincji?). Ministerstwo uważa przedłużanie robót za bezcelowe, z powodu 1) nieprodukcyjności pracy robotników, 2) niecelowości robót i 3) braku gotówki.

Rozdział węgla.

Wiedeń, 13 września. (PAT.) Do „Neue Freie Presse” donoszą z Morawskiej Ostrawy: Międzynarodowa komisja węglowa wczoraj ustaliła zasady, według których węgiel wydobywany w zagłębiu ostrawsko-karwińskim, górnośląskim i dąbrowskim ma być rozdzielany między te kraje, które już w roku 1914 pobierały węgiel z tych rewirów. Zasady te będą przedłożone do zaopiniowania rządowi: polskiemu, czesko-sło-

wackiemu i niemieckiemu. Przedstawiciele Niemiec nie brali udziału w tem posiedzeniu i odmówili uczestnictwa w dalszych obradach konferencji.

Zwycięstwa Denikina.

Warszawa, 13-go września. (PAT.) Armja Denikina nie tylko utrzymała w swym ręku Kijów, ale zajęła już linię Znamienka—Biała—Cerkiew—Pastuch.

Do naszych republikanów.

Poszliśmy wieczorem — Zosia, Irena, ja i kilku panów — na herbatę do Przanowskiego (w Zakopanem). Siedzieliśmy akromnie na boku, a o dwa stoliki od nas posłowie godni: Witos, Rataj, Bardel i kilku innych. Tak spijali szampana, przepłatając go wodką i piwem, że aż miło. Szampan się lał, w końcu podeszli do sąsiedniego stolika, gdzie siedział Federowicz, i kazali mu przedstawić ich jego córce. — Ponieważ mu skądinąd na nich zależało, więc ich przedstawił. Zresztą pił aż nieprzytomnie, całe kabełki z lodem stały obok, a tego samego dnia były tu dwa wieca, i na jednym z nich któryś z tych panów dowodził, że poco właścicielom ziemskim płacić za wywłaszczenie, chyba po to, aby te pieniądze wywozili do Paryża. Doprawdy, mieliśmy ochotę opowiedzieć tę scenę Niemcewskiemu.

(Urywek z listu do rodziny).

A cóżcie to sobie myśleli, sławetni nasi panowie republikanie, że gdy intelekt polski nie klaniał się hrabiom, nie umizgał się do księząt, nie lokajował plutokratom, nie wystugiwał się królom i cesarzom, to klęknie teraz na oba kolana przed chłopem, robotnikiem, ustępować będzie z drogi najjaśniejszym analfabetom i kłaniać się w pas ich pokracznej reprezentacji? Jeżeli nie drżał przed ministrami trzech potężnych imperatorów, to teraz będzie zmiatał prochy przed posłami socjalistycznymi i ludowcowymi? Ze wzorem rozmaitych błazneków i kuzynów, będzie ściskał ręce Witosów, których

nie stać na krawat w „wysokiej izbie”, ale stać na kabełki z szampanem w restauracji? Ze będzie pozwalał okutymi butami szorować posadzki naszych zabytków muzealnych i w ręce umysłowego chamstwa składać losy kraju? Cześć dla poczciwego chłopca, co orząc zagon, oddaje zboże do spichlerza ojczystego a syna do wojska. Cześć pracowitemu robotnikowi, który z czeluści węglowych dobywa dla miast i wsi ciepło i światło. Cześć każdemu majsterkowi, co naród odziewa, uzbraja i narzędziami wyposaża. Cześć uczciwemu postom, którzy w stolicy budując gmach państwowy, pamiętają o doli ludu pracowitego. Ale pogarda dla próżniaków o rozwyrzonych, sucha gągał dla wichrzycieli i krzykaczy, kulka w łeb gwałtownikom folwarcznym i ich bandytom ideologicznym, którzy korzystając ze słabości odradzającej się Ojczyzny, chcą ją ustawowo okraść, prawnie ograbić, sejmowo wyzuc z wszelkiej władzy. Czyż wyobrażiliście sobie, że jeżeli zgrają głupców, odepchnąwszy na bok ludzi światłych, chwyci władzę w ręce, to intelekt polski złoży u ich stóp swoją umysłową koronę i będzie im służył? Czyż strzeliło wam do głowy, że umysł polski przestraszy się większości, złożonej z nicponiów, nieuków, fanatów i cywilizacyjnych wyświechtanów, on, który od Sokratesa się uczył, że można z rąk głupców wziąć czarę cykuty, ale się im w oczy będzie mówiło, czym są? Ze kłonicę uzna za berto, nóż rzeźmieszka za buławę marszałkowską, krzesiwo i hubkę podpalacza za pochodnię Prometeusza, mieszek bandyty za skarbiec narodowy a pierwszego lepszego chłystka, przemawiającego z beczki do motłochu, za prawodawcę? Przypomnieć wam trzeba, jako to Juliusz Cezar, porwany przez Piratów, nim przywieziono za

Na ziemiach polskich.

Dobre początki.

Warszawa, 13 września. (PAT.) Departament do spraw morskich ministerstwa spraw wojskowych zwrócił się za pośrednictwem ministerstwa spraw zagranicznych i polskiego przedstawicielstwa w Paryżu z prośbą do rządu angielskiego o współdziałanie przy organizowaniu polskiej marynarki. Na skutek kroków poczynionych w tym celu przez poselstwo Wielkiej Brytanji przebywającego w Warszawie, zapowiedziano przyjazd angielskiej misji marynarskiej, która już wczoraj przybyła z Paryża do Warszawy. Szefem misji jest kapitan Wharton.

Delegacja.

Warszawa, 13 września. (PAT.) Dnia 12-go wieczorem przybyła do Warszawy delegacja z mi wileńskiej w liczbie 16 osób. Celem delegacji jest przedstawienie Sejmowi, Naczelnemu państwa i rządowi żądań ludności, aby ziem wileńską przyłączyć do Rzeczypospolitej polskiej i założyć energiczny sprzeciw w sprawie demarkacyjnej Focha oraz przedstawić ambasadorem państw ententy istotny stan rzeczy w mi wileńskiej. Delegacja przywiozła ze sobą bogaty materiał dowody, wykazujący słusność żądań ludności.

Reorganizacja Komisarjatu śląskiego.

(Od wł. korespondenta.)

Sosnowiec, 13 września. Wobec tego, Naczelną Radę Ludową i jej Komisarjat, jako przedstawicielstwo ziem b. zaboru pruskiego przestały istnieć, zaszła potrzeba utworzenia reprezentacji ludności polskiej G. Śląska. Podkomisarjat w Poznaniu, ukonstytuował się jako naczelna władza w której skład wchodzi: Pol. Rymer, prezes zarządu centralnego Zjednoczonego Zaw. Pol., adw. Wolny, adw. Czajka, poseł siński i Biniszkievicz.

Przez kilka dni bawił w Sosnowcu Korfanty i odbył poufną konferencję w Komisarjacie.

Nowa kompromitacja rusinów.

Lwów, 13 września. (PAT.) W Zimnym Wodzie pod Lwowem odbędzie się jutro sejm zwłok 5 tamtejszych gospodarzy, zamordowanych przez ukraińców.

niego okup, tym piratom uragał, że, wydoszły się z ich niewoli, każe ich potem kłopotliwie powywieszać, a oni za boki się brali ze śmiechu. Tak i wy dziś się śmiejecie, gdy intelekt polski przez was lekceważony, przezwiewa was, marnie zginiecie. Chłostał Mickiewicz w „Dziadach” „pana bez duszy”, iż „w pijanej ochocie” popełniał bezprawie. I chłostać musi publicznie polski „chłopa bez duszy”, który tak samo „w pijanej ochocie” żyć chce bezprawiem. Nie czekanie wasze, by intelekt polski kumał się politycznym hajdamactwem, brał bandytyzm za jakiś program odrodzeńczy i wchodził w kompromisy z herezjarchami demencji.

A jakżeż w zestawieniu z nim wyglądałyby zaprowadzone przez was porządki? O habo! Kto pod carskim knutem chciał sobie kupić kawałek węgla, szedł prosto do sklepika, płacił i brał. A dziś w niepodległej Polsce prosić musi urzędnika o pozwolenie, by mógł sobie coś takiego kupić za swoje własne pieniądze, i musiałby pozwolenia nie otrzymać. Kto za czasów carskiej niewoli chciał mieć dom, to go sobie budował i mieszkał w nim. A gdy dał się znowu to przyjdzie urzędnik republiki, skonfiskuje mu dom niedokończony i doprowadzi go do materialnej ruiny.

Gdy była niewola za caratu a ktoś chciał mieć drukarnię, to ją sobie zakładał. A dziś, gdy mamy niepodległą Polskę, przyjdzie zaproszony z ministrami partja polityczna, wywrze go z drukarni, zabierze ją sobie i gwałtownie sprzeda cało. Za rządów zbrodniczego caratu mogłem kupić kawałek ziemi i gospodarować na nim. A za rządów „świętej wolności republikańskiej” ziemia ta może mi być odebrana i dany komu innemu. Za rządów urzędniczych wyrosną

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Na posiedzeniu zarządu Towarzystwa „Oświata” w dn. 5 bm. rozpatrywano list p. Kaucza, umieszczony w „Rozwoju” i skierowany przeciwko Dyr. Gimnazjum „Oświata”, p. Dawisonowi.

Zebrani członkowie Towarzystwa postanowili jednogłośnie zwrócić się do Sz. Redakcji „Rozwoju” z prośbą o umieszczenie następującego sprostowania.

1) Wszelkie sumy należne II Gim. Fil. zostały przez zarząd tegoż przekazane Towarzystwu „Oświata”, które pokryło deficyt II gimn. z roku 1918-19, a przeto dyr. Dawison nie mógł bez porozumienia się z Towarzystwem uwzględnić prośby p. Kaucza o zwolnienie brata jego z opłaty wpisowej zaległej za I półrocze.

2) Dyr. Dawison polecił p. Kauczowi napisać podanie do Rady Opiekunów gimnazjum — która bez zastrzeżeń uwzględniłaby powyższe podanie — postępując podobnie, jak w tym wypadku zwykle czyni zarząd II gimnazjum.

3) Wreszcie dyr. Dawison nie chciał wyzyskać p. Kaucza, gdyż powszechnie jest przyjętem wnoszenie na początku roku szkolnego wpisu półrocznego, przeto w danym wypadku p. Kaucz korzystał jedynie z chwili w jego odroczenia.

Pozostaje z poważaniem
Prezes Towarzystwa „Oświata” ks. Ignacy Skorupka
(Uważamy sprawę za wyjaśnioną zupełnie i wobec tego zamykamy dalszą polemikę w tej kwestji. Przep. Red.)

Odpowiedź Redakcji.

Redaktorowi „Głosu” (d. „Głosu”) bardzo nas zabawił pana wyraz „sensacyjny” — kolwiek nie lubimy publicznie prac brudnej i nieprzyjemnej, a pewniamy, że w naszych informacjach byłoby więcej prawdy i ciekawych szczegółów. np. a propos informac. A. L.

Popierajmy handel polski

TEATR
SCALADziś
6 i 8.30 w.

KABARET i WALKI.

8 numerów kabaretowych, między innymi
WIELKA SENSACJA XX WIEKU!

Dziś LUTOW, kozak doński

najsilniejszy
człowiek świata

wykona dużo dotąd niewidzianych numerów

1) Lutow zegnije w ręku żelazne bransolety; 2) Lutow zwiąże na swoim karku żelazny krawa; 3) Lutow zegnije na karku budowlaną 6 cal. grubości, długości 8 metrów, na którą wejdzie 50 ludzi, waga tego 150 pudów i wiele innych numerów. Dziś walczy: 1) Teod. Baganz — Mad. 2) Czaruchin — Letto; 3) Witkowski (żołnierz armji polskiej) — Kroton (walka szwajc. na pasy) — 1-sze miejsce 10 mk. Galeria 2 mk. Bilety do nabycia w kasie teatru. Futro pożegnalne przedstawienie! Ceny dla wojskowych od 1 do 5 mk. tylko do godz. 1 po poł. 1-1 i od 5-10 wiecz.

Dziś!

CASINO

Dziś

Najnowsze arcydzieło sztuki kinematograficznej amerykańskiej serji francuskiej wytwórni „BRACI PATHE” w Paryżu

„RAVENGAR”

(Amerykański Zygomar)

w 4 epokach (24 wielkich częściach).

Od dziś demonstrowanie pierwszej epoki w 7 wielkich aktach.

Passe-partout w premjerę niezawna.

Początek przedstawień codziennie od 4.30.

OGŁOSZENIE.

Posiadacze karty żywnościowej okresu 111-go, rozpoczynającego się w poniedziałek, dnia 15 września r. b., uprawnieni są do nabycia:

1 1/2	funt.	pieczywa	żytniego	na	zasadzie	odcinka	№	1
1	"	"	"	"	"	"	"	2
1	"	"	"	"	"	"	"	3
1 1/2	"	"	"	"	"	"	"	4
3/4	"	małki	żytniej	"	"	"	"	5

Pozostałe odcinki są nieważne, należy je jednak zachować, gdyż mogą być ewentualnie zrealizowane po nadejściu towarów z Głównego Urzędu Apropowizacyjnego, o czym w danym razie ogłoszenie nastąpi.

2071 1

Łódź, dnia 31 sierpnia 1919 r.

MAGISTRAT

Komitet Rozdziału Chleba i Małki.

Słuchajcie rady staroego farbiarza!

Jeżeli chcesz farbować i odzyskać prawdziwy kolor

żądać tylko Farbę

„Łabędź”

Firmy T-wa Farbiarskiej

Cena 1 dużego proszku 1 mar.

Żądajcie wszędzie.

Skład fabryczny Południowa Nr. 1

Ogłoszenie.

Przetarg na dwie pary koni pociagowych wysokości dnia 18 b. m. o godzinie 11 rano. Zgłaszać się EWAŁ GIELICKA № 17, II gie piętro.

Komenda Okręgu Łódzkiego P. P. w Łodzi

Zróżko Polskie firma egz. od roku 1900

Specjalny zakład Jubilerski

FRANCISZKA DĘBOWSKIEGO

Piotrkowska 135. Piotrkowska 136.

Wykonuje roboty biżuteryjne ze złota, srebra i platyny jak również wszelką reparację w tym zakresie posiada duży wybór drogich kamieni. Ceny najprzystępniejsze.

Dom

do sprzedania wraz z ogrodem w Konstancynie, ul. Zgierska № 31, A. PASS.

Kupię stare złoto, srebro i brylanty oraz sprzedam okazyna biżuterii.

2052-2

2064 1

Radogoskie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe Zgierska № 64

Podaje do wiadomości, że z dniem 1 września 1919 r. wznowiło zaniechaną podczas wojny działalność w zakresie:

- 1) wydawania swoim członkom pożyczek do wysokości 600 marek lub 600 rubli za poręczeniem, albo pod zastaw nieruchomości lub ruchomości, **jak również przyjmowanie nowych członków;**
- 2) Przyjmowania od członków i osób obcych wkładów na oszczędność tak w walucie markowej jak i rublowej. 1859 1

Bez konkurencji! męskie od Mk. 15,-
damskie " 6,-
oraz całe skóry,
krzyże, boki, odpadki
i t. p. poleca

Zelówki

Sprzedaj Skór Bernard Bergman, Piotrkowska 44.

Taniej niż wszędzie

Ważne dla Pań!!

Nadszedł świeży transport zagranicznych towarów
Flanela, „Silesia”
Etamina i Muslin **od mk. 5-50**
Batysty i Gajgi

Uwaga: Francuska „Wetna” różn. kol. na suknie i mundurki od Mk. 20.-

Biały towar na białiznę i pościel **od mk. 7.50**
Surówka od Mk. 7.50. Płótno na wyspy i fartuchy od Mk. 12.-
Satyńska kolorowa i rozmaite towary na męskie i damskie jesienne ubiory, palta i kozuski od Mk. 30.

Piotrkowska № 56,
w podwórzu, prawa oficyna
11-gie wejście. 2088 1

M. BRYL

Wybór różnych deseni i kolorów.

OLEINE gliceryne, olej turecki, mydło szare
I SPECJALNE MYDŁO FOLUSZOWE

POLECA **M. F. Fiszer**, Żelazna 22. 2080 3
Piotrkowska 112.

„MARGOT”

64. Piotrkowska 64.
Ostatni Tydzień

WYPRZEDAŻY SEZONOWEJ!

Plaszche jedw. od M. 290.-
Suknie etamin. " " 150.-
Bluzki bat. " " 28.-
Bluzki etamin. " " 35.-
HAŁKI bat., morowe i jedw. w wielkim wyborze!
Staniczna haft. od M. 13.-
BIELIZNA DAMSKA garnitur " " 65.-

Nowo wprowadzony artykuł:
FARTUCHY gospod. i luksus. od M. 18.-
Sweatry włóczkowe
w 24 pięknych kolorach!

Wielki wybór pończoch damsk.

Fabryka Lemoniady B. FICE

St. Zarzewska № 87.

Fabryka cytrynowa — przyjmie obstarunki i rozsyła lemoniade po mieście. 2023 1

W najbliższej przyszłości
wyjdzie z druku
Wytworne pamiątkowe
Ilustrowane
wydawnictwo p. t.

„SEJM”

w dwóch częściach
pod główną redakcją
Antoniego Langego
przy udziale grona wybitnych
literatów i publicystów.
Dział inform. pod kierunkiem
pp.: **Jerzego Nowakowskiego**
i **Jana Kłeczyńskiego**

CZĘŚĆ I obejmuje:
Przedmowa. Rzecz o ustroju parlamentarnym w Europie i Ameryce od jego początków po dzień dzisiejszy. Krótki zarys dziejów organizacji sejmowej i Sejmu w Polsce i ostatni Sejm (czteroletni) 1788—1791 w dawnej Rzeczypospolitej, Polakiej.

CZĘŚĆ II obejmuje:
Pierwszy Sejm 1919 r. w nowej zmartwychwstałej Polsce. Szkice zyciorysowe posłów, budowniczości Państwa Polskiego—ich przemówienia, Deklaracje, Sprawy, Dekrety, ordyna. wyborcze, Regulaminy i t. p. Szczegóły informacyjne: przezydium Sejmu, lista posłów i ich przynależność według klubów i komisji sejmowych wraz ze szczegółami; urzędy sejmowe i ich skład; Ryciny gmachów sejmowych posiedzenia, uroczystości i portrety.
Cena egzemplarza

„SEJM”

W prenum. Mk. 35.
po wyjściu z druku cena będzie podwyższona.

WYDAWNICTWO
„Odrodzenie Polski”
Warszawa,
ul. Boduena № 1.
Filija Łódzka 1934 3
Łódź, ul. Skwerowa № 7

„SEJM”

FOTOGRAFJA APOLLO

Łódź, ul. Rzgowska № 2
przy Górnym Rynku
Tanie, prędkie i odpowiednie wykonanie FOTOGRAFJI: dla świadectw, matrykuł szkolnych, paszportów i t. p.
3 sztuki 3 marki.
1870—4

ZAKŁAD
POGRZEBOWY

Poleca trumny metalowe, dębowe i sosnowe. Wykonują się wszelkie ekspozycje. 1894n
F. Szymanski
ul. Sienkiewicza № 50,
Karety do wynajęcia.

Z dniem 1-go października rozpoczynają się kursy
Gimnastyki rytmicznej
metodą Jacques Dalcroze'a
pod kierunkiem **JADWIGI ZARZYCKIEJ**
Zapisy od 3—5. Kościuszki 69. 2046 2

BIURO TECHNICZNE
Jan Szopiński i Skł
::: Łódź, Cegielniana 85 :::
poleca jako specjalność: **KOLEJKI** wazkotorowe, przemysłowe, **POMPY** parowe do zasilania kotłów, artykuły **TECHNICZNE** i **BUDOWLANE**.
1934 4

Kantor Wymiany
LEON KRZYWICKI
Piotrkowska 37. 2024 3
Wymiana pieniędzy, kupno i sprzedaż papierów procentowych.

SALA KONCERTOWA
SOBOTA, DNIA 20 WRZEŚNIA, O G. 8:30 W.
Koncert-Recital
Józef Sliwiński
znakomity pianista.
Program: Beethoven — Sonata op. 110; Schuman — Humoresque op. 20; Paderewski—Theme varie op. 16 Nr. 3; Chopin: Nocturna op. 15 Nr. 1, Allegro de concert op. 46, Scherzo op. 54. Ballade op. 23; Rossini — Liszt—La gite in Gondola. La Serenada; Schubert—Liszt, Lips. An bord d'une source, Rapsodie № 12.
Bilety od 3 do 20 mk. sprzedaje Biuro Koncertowe Alfreda Straucha ul. Dzielna 12, zaś w dzień koncertu od godz. 6-ej w kasie.
Fortepian koncertowy Bechsteina ze składu Rigerta i Gintera, Warszawa, w Łodzi S. Chodkowski, Sienkiewicza Nr. 25. 2079 1

Fabryka luster i szlifiernia szkła
Sz. MIEDEYBOWSKI
Łódź, ulica Piotrkowska 31.
Posiada na składzie różne ścienne tualetove i kieszonkowe lustra jak również wszelkie przybory do luster. Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące. 2087 1

**Komisja Likwidacyjna
Baluckiej Kasy Posagowej**
wzywa członków i członkinie tej Kasy na walne zgromadzenie, które odbędzie się tu w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza (dawniej Mikolajewska) Nr. 54 w sali Straży Ogniowej dnia 20 września r. k. o godz. 3-ej po południu z następującym porządkiem dziennym:
1) Sprawozdanie o stanie likwidacji.
2) wybór jednego członka do komisji likwidacyjnej na miejsce zmarłego Wilhelma Kramerá.
3) uchwalenie trybu postępowania w celu zakończenia likwidacji, ewentualne upoważnienie komisji likwidacyjnej do odebrania od byłych członków Zarządu pokwitowania i wykreślenie z hipoteki należności, zasądzonej Baluckiej Kksie.
Jeżeli walne zgromadzenie nie odbędzie się w powyższym terminie wskutek nieprzybycia wymaganej przez statut ilości członków, powtórne walne zgromadzenie odbędzie się w tym samym lokalu dnia 27 września r. b. o godzinie 3-ej po południu; uchwały powzięte na tym powtórnych walnym zgromadzeniu będą prawomocne bez względu na ilość obecnych na nim członków.

Za Komisję Likwidacyjną
Benjamin Berg.

pp. **Cukierników i Restauratorów**
piękne Brzoska Lazurowe
poleca zakład Ogrodniczy L. WOLCZKOWSKA
Piotrkowska 23.

BROWAR

GUSTAWA KEILICHA

Łódź, Orła 25
Telefon 25

poleca znane ze swej dobroci **Piwa** bawarskie pilzeńskie monachijskie
w antałkach, butelkach i syfonach.

Fabryka wyrobów ceramicznych

„CERAMIKA”

Łódź, Nowe-Miasto

poleca swoje wyroby kamionkowe: garnki, stoje, miski i t. p. majoliki, doniczki do kwiatów zwyczajne i z polewą. Dla zakładów ogrodniczych na doniczki odpowiedni rabat.

Kupujemy sfluczone porcelany (skorupy) w większych ilościach, jakoteż gruz z cegieł szamotowych.

4178 1 **Skład i biuro ulica Piotrkowska Nr. 121.**

W niedzielę, 14 września o godz. 4 po południu
na stawie p. A. Stefańskiego w Rudzie Pabjanickiej odbędą się

Wyścigi pływackie

Panie i Panowie, którzy chcą brać udział, proszeni są o punktualne przybycie. UWAGI: Tramwaje kursują co 20 minut. 2045 1

Znana pracownia ubiorów damskich

J. Moszkowicz, Łódź, Zawadzka 22,

wykonuje zlecenia w zakres fachu wchodzące, jako to: kostjomy, palta oraz wszelkie roboty futrzane itp. podczas wojny po cenach umiarkowanych. Rzetelność gwarantowana. Wielki wybór najnowszych modeli. 1990 1

Dnia 14 b. m. odbędzie się

Wielka Zabawa w Ogrodzie

pod „Białym Niedźwiedziem”
przy ul. Kilińskiego 25 115. Strzelanie do tarczy.
Butel obficie zaopatrzone w trunki i przekąski dobrej jakości.
Polecając się łaskawej pamięci Sz. Bywalców, pozostaje
2025 1 Z poważaniem W. Pastuszek.

Mk. 500.—

za wypożyczenie mieszkania 4—5 pokoi
na biuro i mieszkanie, zapłatę natychmiast po sporządzeniu kontraktu.
Oferty proszę składać do Tow. Akc. „Reklama
Polska” Piotrkowska 84 (Biuro Gersdorfa). 2037 2

Do wydzierżawienia od 1. X. 19 r.

Folwark 38 morg.

Dwór, zabudowania folwarczne, ogrodu 4 m., łąki 6 m., w odległości 10 km. od Pabjanic w tem 2 kl. boczną drogą. Dzierżawa na 5 lat. Wiadomość: Administracja Dóbr Łask, D. Łask, fol. Wronowice. 2059 2

Dr. Feliks Skusiewicz
ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne.
Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano. 19:0

Dr. H. Sadkowski
choroby wewnętrzne
(specjalnie żołądka i kiszek)
Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.
Telefon 26 128.

Od 9—11 rano i od 3 do 7 po poł. 156—0

Dr. I. Silberstrom
Ordynator Ambulatorjów Miejskich dla chorób skórnych i wenerycznych 2000 5
Zielona 11 (róg Zachodniej).
Przyjmuje: 4—6 po południu.

Dr. med. Z. Żołędziowski
asystent uniw. w Krakowie
przyjmuje w chorobach oczu od 3—4. 1798 5
Bańska 41.

Helenów. Plac Sportowy.

W niedzielę, dnia 14 b. m. o godz. 2-ej po poł.
urządza Liga Sportowa Gier Ruchowych w Łodzi

Dzień Sportu

W programie: Biegi: 100 metrowe, 1 angielska mila (1603 mtr) i pocztowo-olimpijski
Skoki: o tyczce, wzdłuż i wwyż.
Rzuty: dyskiem, kulą i oszczepem
jak również

Mecz piłki nożnej

O OFIAROWANY PUHAR.

Ceny, z prawem wejścia do ogrodu Mk. 2.50 dla uczniów i żołnierzy Mk. 1.50. Miejsca siedzące po 2000 Mk. 3.50 i Mk. 5.00.

Dotychczasowa ilość kont czekowych przeszła 3.000
Dotychczasowa wartość wkładów Koron 125.000.000, Mk. 18.000.000

DYREKCJA

Pocztowej Kasy Oszczędności (P. K.)
(Warszawa, Plac Wawelski 8)

Instytucji Państwowej, powołanej do życia
dekretem Naczelnika Państwa z dn. 7/11 1919 r.
i działającej pod kontrolą i z gwarancją Państwa

podaje do publicznej wiadomości:

- 1) że przyjmuje w Obrocie Czekowym lokaty kapitałowe w wysokości nieograniczonej płatne a vista (na żądanie) i oprocentowywuje je w stosunku 2 proc. rocznie
- 2) że właściciele jej kont czekowych mogą wysłać przekazy na wszystkie, nawet na najodleglejsze miejscowości Państwa i dokonywać bezprowizyjnych przelewów na dobro innych właścicieli kont czekowych;
- 3) że w najbliższej przyszłości przyjmować będą lokaty najdrobniejszych nawet oszczędności, począwszy od 1 marki lub korony do 5.000 marek lub koron, płatne na każde żądanie, i oprocentowywać je będą w stosunku 3 proc. rocznie,
- 4) że można za jej pośrednictwem dokonywać kupna i sprzedaży Papierów Wartościowych i walut obcych oraz zamiany pieniędzy wszystko podług oficjalnego kursu Giełdy Warszawskiej;
- 5) że w czasie najbliższym zacznie przyjmować lokaty papierów wartościowych i załatwiać zlecenia na przewidywalność zagraniczne.

Szkoła Muzyczna

przy T-wie Muz. Im. SZOPENA
pod kierunkiem prof. A. BRANOTA

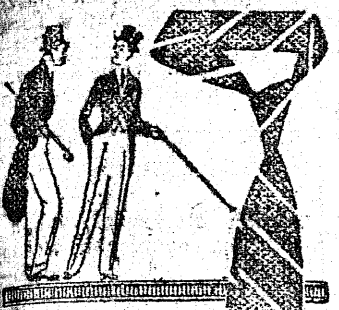
począwszy od 27 sierpnia r. b. przyjmuje zapisy do klas fortepianu i skrzypiec, na przedmioty teoretyczne oraz na kurs gimnastyki rytmicznej Balcerze'a, pod kierunkiem p. Paszke-Ellakowej.
Kancelaryjną nauki szkoła wydaje świadectwa.
Kancelarja Szkoły, Piotrkowska 92,
w podwórzu, otwarta codziennie od 4-ej do 6-ej po południu. 2001 1

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze

9—10	choroby chirurgiczne uszu, gardła i nosa	codziennie	dr. Goldberger
9—10	choroby oczu	"	dr. Goldberger
10—11	choroby wewnętrzne	"	dr. Magdziarski
11—12	chor. skórne i weneryczne	"	dr. Dukowski
11—12	choroby kobiece	"	dr. Ługowski
	chor. wewnętrzne i dziecięce (płuc i serca)	"	dr. Ostrowski
12—1	chor. kobiece i chirurg.	"	dr. Artyfikowski
1—2	chor. skórne i weneryczne	"	dr. Skusiewicz
2—3	choroby nerwowe	pon. środa i piątek	dr. Wittelski
2—3	chor. kobiece i chirurg.	godzinie	dr. Marx
2—3	choroby oczu	"	dr. Michałowski
3—4	chor. wewnętrzne i dziecięce	"	dr. Jokieli
4—5	choroby kobiece	poniedziałek, środa i piątek	dr. Goldberger

UWAGI: 1) Lecznicza otwarta codziennie od 4-ej do 6-ej po południu.
2) Parada 3 mk. Operacje i opatrunki w godzinach wieczornych.

KRAWATY
BIELIZNA
Rękawiczki
Pończochy

M. Kołodziejski.

FARTUSZKI
DAMSKIE 15.50
haftowane
dobrze wykonane

Halki „Reform” za staniczkiem 50.—
Kołnierze damskie 7.50
duży wybór
Koszule damskie 1950n1 52.50, 26.50

Szmehel i Rozner, Łódź,
Piotrkowska 100.

Uczeń kl. V poszukuje korepetytora, który mógłby przysposobić go do kl. VI. Na wyjazd 10-ciu wiorst od Łodzi przy stacji tramwajowej. Z całkowitym utrzymaniem. Oferty proszę składać w sklepie B-ci Jantowicz, Piotrkowska Nr. 96. 1985 1

595 KREPON
BATYST
SUROWKA

MADAPOLAM **875**
PŁUCIENKO
FLANELA

950 Polskie Płótno
Sylezja
Madap. Prima

Polskie Prima **1050**
1000

23 KOSZULE
BLUZKI **2084 1**
HALKI

Zakłady
Koszule męskie **38**
Kalesony płóc.

28 Bluzki markizet
Szale jedwabne
Pantofle płócien.

w Wyprzedaży
Magazynie Moskiewskim
44 PIOTRKOWSKA 44.

Samochód-Omnibus
„FIAT”
25 osobowy 45 koni siły
do sprzedania
W zakł. mech. K. Drzewiński
i S-ka, Łódź, Kilińskiego 197.
2022-1

Piotrkowska 92.

Otrzymano do sezonu
duży transport towarów
FRANCUSKICH i ANGIELSKICH.

W dziale bławatnym:
Zamsze na palta w różnych kolorach
Szewioty na kostjudy i suknie
Wełny w różnych kolorach
Etamina haftowana i gładka
Flanele
Odpassowane sukienki haftowane.

W dziale jedwabnym:
Tafty szkockie i gładkie na suknie
Tafty w pasy
oraz różne jedwabie na podszewki.

W dziale białym:
Madapolamy | Pika angielska
Płótna | Prześcieradła
Batysty | Ręczniki
Sylezje | Chustki do nosa
Metkale surowe | **oraz białe gotową**

Płótna kolorowa na poszwy.
Asortowany wybór ciepłych chustek—płdy oraz
Duży wybór kostjumów i okryć damskich. 2081 1

R. Margulies
Łódź, Piotrkowska 92.

Zawodowa Szkoła Robót Ręcznych dla Kobiet
Apolonii KOPYDŁOWSKIEJ
Łódź, Piotrkowska 154.

Lekcje rozpoczynają się dnia 22 września. Prowadzone są działy: wszelkie roboty ręczne, koszykarstwo, introligatorstwo, kwiaty, słojd, rysunki, wycinanki, szewstwo, kamasznicstwo, zabawkarstwo, tkactwo, kilimkarstwo, krój i szycie. Każdego działu można się uczyć osobno jako specjalności. Szkoła wydaje świadectwa. Informacje i zapisy w kancelarji szkoły od 5-6. 2072 2

Wznowiona sprzedaż Skór
na 2081 5

Zelówki damskie od Mk. 6.— do 14.— za parę
męskie „ „ 16.— „ 24.— „

oraz skóry na podeszwy, branzie, obcasy, całe skóry, boki, karki i t. d.
w Składzie Skór W. HERBSTA, Łódź, ul. Sienkiewicza 14 w podwórzu

Ogólne Zebranie
członków Stowarzyszenia Spożywczego „Czeladź Slusarska”

odbędzie się w dniu 14 września r. b. w sali przy ul. Przejazd № 34 (Dom Ludowy) o godz. 2 po poł., na które **ZARZĄD.** zaprasza

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.
Przy wejściu prosimy okazać legitymację chlebową
W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków, zebranie odbędzie się w drugim terminie tegoż dnia w tym samym lokalu o godz. 4 po poł. 2073 1

Kursy Buchalteryjne
Henryka Lubińskiego.
WYKŁADANE SĄ PRZEDMIOTY:
buchalterja, korespondencja, rachunki handlowe, stenografia, pisanie na maszynch różnych systemów, oraz **poprawienia charakteru pisma.**
Zapisy przyjmuje kancelarja Kursów 2076 1
Piotrkowska 79.

Pierwszorządny Krawiec Wojskowy
SZ. WEKSLER, Piotrkowska 32
ma na składzie wielki wybór towarów dla wojska oraz go-
towych bekiesz na futrze. Ceny przystępne. 2059 nw8

Poszukiwani:
Kierownik biura, buchalter,
kasjerka i praktykant biurowy.
Oferty z wyszczególnieniem dotychczasowej
pracy i referencjami składać w biurze Domu
Handlowo-Komisowego S. Bieliński i S-ka,
Al. Kościuski 17. 2074 2

NA WYPŁATĘ
towary damskie, męskie, dzie-
cinne, obrusy i kołdry
Ch. Markwicz i S-ka
Piotrkowska № 37, w podwórzu
2068-5

Ważne dla kupców!
Najtańsze źródło
resztek II
Cajgi od Mk. 5.25
oraz płócienka na bie-
liznę, posciel i fartuchy
od mk. 7.75, flanelka od
0.75. Bostony, szewioty,
tuchkropy, korty, we-
lury na palta, plusz,
wełna na rozmaite u-
biory, podszewka, wszy-
stko o 25 proc. taniej
bo w mieszkaniu pry-
watnem.
Uwaga! Towary jeszcze
2075 1 przedwojenne.
Dzielnia 34,
poprz. oficyna, i piętro.

KRAWIEC
F. Majeranowski
Piotrkowska 182
wykonuje wszelkie
zamówienia z własnych
i powierzonych mate-
riałów. Ceny przystępne.
2044-2

Kursy gimnazjalne
Łaz. M. Baranowskiego
(Długa 90)
podają do wiadomości, że lek-
cje rozpoczną się 18 września.
Czynne są grupy: przygotow., 4-o,
5-o, 6-o i 7-o klasowa.
Zapisy przyjmują kancelarja
kursów od 4-ej do 7-ej p. p.
2070-5

SIENNIKI
z tkaniny papierowej
za
mk. 13.50.
Wysylam również na
provincję
POCZTA, po otrzy-
maniu pieniędzy.
UWAGA! 2 szt. Mrk. 25.—
Gdyby się nie podo-
bały zwracam pienią-
dze. 2043:3

Adres pocztowy
M. Dobrzyński, Łódź,
Ceglana 19.

Urządzenia sklepowe
jako: szafy szklane z szufłada-
mi i bez szufład, bufet, kasa
amerykańska ogniotrwała, ma-
nekiny i t. p. do sprzedania.
Ul. Wólczńska 257.
2055-5

Orkiestron
w dobrym stanie z walcami na
15 numerów sprzedaje dom ko-
misowo-handl. L. Drutowski i S-ka
Piotrkowska 90. 2077 3

Najdogodniejsza transakcja!
Stowarzyszenie Ogrodnicz-
Handlowe w Łodzi, ul. Dzielna 25
Przyjmuje do sprzedaży ko-
misowej lub za gotówkę w każ-
dej ilości wszelkie produkty
ogrodowe: warzywa, owoce, kar-
tofle. 2043 2

Drobne ogłoszenia:
Kupno i Sprzedaż:

A. A. A. A. Obrączki ślubne,
pierścionki, zegary, zegarki najtaniej kupię mo-
żna; pierwszy polski sklep ze-
garmistrzowski-jubilerski, Brze-
zińska 10, Jan Flacek. **UWAGA!**
przy sklepie zakład naprawy
zegarmistrza-specjalisty Stefana
Kackiego z Warszawy.
6549-5

A A A Meble solidnej roboty
można najtaniej i naj-
lepiej kupić tylko u Kalińskiego
i Ciesielskiego, skład mebli no-
wych i używanych. Aleje Kościu-
szki 39 (Spacerowa) przy An-
drzeja. Całkowite urządzenie
oraz pojedyncze meble.
6400-4

A. A. A. Najtańsza posezo-
wa wyprzedaż re-
sztek na męskie, damskie i dzie-
cinne ubiory i palta. Bostony,
szewioty, tuchkropy, korty, we-
lury na palta, sukna, wełna i ba-
wełna na bluzki, suknie i ko-
stjudy, jedwabie, etamina, baty-
sty białe i kolorowe, cajgi i bar-
chany, chustki. Prawie o 50%
taniej niż wезде, bo w mie-
szkaniu prywatnem. Uwaga! dla
kupców ustępstwa. Kilińskiego
№ 40 (Widzowska) fr., II p., m.
10. 6158-nw3

AI AI Łóżka, materace, szafy,
bieliznierzka, o tomanę,
stół, krzesła, tremo, leżanka,
biureczko sprzedam tanio. Piotrk-
owska 261 m. 4. II piętro front.
6521-1

AA Meble sprzedaje: szafy,
łóżka, krzesła, stoły, bi-
blioteki oraz pianina. Piotrkow-
ska 103, Przewalskiego. 6745-8

A Łóżka, otomanę, tremo, stół,
krzesła, szafę, zegar sprze-
dam. Ul. Sienkiewicza 53-4, ofi-
cyna. 6591-1

A Meble z kłuku pokoi sprze-
dam. Piotrkowska 189-8.
6658-1

Pianki do mleka 20 litrowe, uży-
wane, do sprzedania. Łódź,
Zajezewska 77, u gospodarza.
6051-9

